

عنوان مقاله:

بررسی واژه شناختی و تبارشناختی «بز» در زبان های هند و اروپایی و ردیابی آن در نگاره های مرتبط با آب و درخت زندگی

محل انتشار:

فصلنامه هنر و تمدن شرق، دوره 11، شماره 39 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسنده:

شهاب الدین قناطر - کارشناس ارشد پژوهش هنر، دانشگاه آزاد، واحد تهران مرکزی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

بز از حیوانات بسیار تاثیرگذار در فرهنگ و تمدن بشری بوده که در نقاط مختلف جهان ویژگی های خاص و متفاوتی را به او نسبت داده اند. این حیوان در نقوش ایران باستان به وفور ظاهر شده که نماد «هوشمندی، سیاست بودن، محافظ زمین و درخت زندگی و در ارتباط با آب، ماه و زنانگی» است. این مقاله با تاکید بر نقش و نگاره بز و پیوند او با دوگانه آب-درخت زندگی به معرفی و تحلیل اسطوره بز در ایران و جهان از طریق زبان شناسی به ریشه ها و تبارشناسی اسطوره پرداخته و واژه های šahāz در لری به معنی «بز پیشتاز گله»، ožka در لیتوانیایی «بز»، Ծրվա در ارمنی «بز» را بررسی و در نقوش مذکور ردیابی کرده است. این پژوهش چگونگی روند ایجاد نشانه بز به عنوان نماد آب و نگهبان درخت زندگی را پیگیری می کند و روش آن تحلیلی با تکیه بر زبان شناسی بوده و به ارتباط ریشه واژه بز در اسطوره های جهان پرداخته و حضور پرتکرار این حیوان را در نقوش هنری بررسی کرده است. نتیجه آن است که ایجاد نشانه های اسطوره ای نزد بشر به دال هایی بسیار ساده و غیرانتزاعی بازمی گردد و در مورد بز شامل مفاهیمی از جمله «جست و خیز، جنگیدن، بوبیدن، جوییدن» می شود.

کلمات کلیدی:

تبارشناسی، اسطوره، بز، آب، درخت زندگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1627016>

